Suuri valiokunta

Keskiviikko 16.11.2016 klo 13.00—13.47

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Anne Louhelainen ps
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (23 osittain)
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd (23, 24, 25) (22 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (23, 24, 25) (22 osittain)
jäsen Timo Harakka sd (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25) (16 osittain)
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Susanna Koski kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (23 osittain)
jäsen Jari Leppä kesk
jäsen Sanna Marin sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (23 osittain)
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Sari Raassina kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
varajäsen Juho Eerola ps (23 osittain)
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Jukka Kopra kok (22 osittain)
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (23 osittain)
varajäsen Juha Pylväs kesk (23, 24, 25) (22 osittain)
varajäsen Annika Saarikko kesk (24, 25) (23 osittain)
varajäsen Eero Suutari kok (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (5, 23 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 54/2016 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 20 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kestävän kehityksen rahastosta (EKKR) ja siihen liittyvän kestävän kehityksen takuun ja takuurahaston perustamisesta (EKKR-asetus)
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 58/2016 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä, teknistä apua ja kauttakulkua koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (kaksikäyttötuoteasetus)
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 59/2016 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty ulkoasiainvaliokuntaan ja puolustusvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetuksen vuosia 2014—2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 muuttamisesta; ehdotuksesta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen muuttamisesta sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotosta annetun päätöksen (EU) 2015/435 muuttamisesta
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2016 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

6. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus komission täytäntöönpanosäädökseksi uutta verkkovierailusääntelyä (roaming) tarkentaviksi säännöiksi
Valtioneuvoston E-selvitys E 116/2016 vp (asiakirja A 6)
Liiteasiakirja perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin päätöslauselmasta EU:n vaalisäädöksen muuttamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 4/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 7/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 31/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 50/2016 vp

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 50/2016 vp (UJ 31/2016 vp - U 4/2016 vp) on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 97/2016 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous, LULUCF)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 23/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 34/2016 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 15/2016 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 23/2016 vp on saapunut valiokuntaan.

Todettiin, että asia on lähetetty suuren valiokunnan työjaostoon.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (taakanjakoasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 24/2016 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 26/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 35/2016 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 16/2016 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 24/2016 vp on saapunut valiokuntaan.

Todettiin, että asia on lähetetty suuren valiokunnan työjaostoon.

10. Valtioneuvoston selvitys: Vähäpäästöistä liikkuvuutta koskeva eurooppalainen strategia, tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 86/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 25/2016 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 25/2016 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

11. Valtioneuvoston selvitys: EUROOPAN KOMISSION TIEDONANTO: Kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma

Valtioneuvoston E-selvitys E 97/2016 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

12. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje ehdotuksesta direktiiviksi koskien direktiivin (EU) 2016/1164 muuttamista kolmansien valtioiden kanssa ilmeneviä hybridijärjestelyjä koskevilta osin (COM(2016) 687 final)

Valtioneuvoston E-selvitys E 114/2016 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

13. Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2016

Valtioneuvoston E-selvitys E 18/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 12/2016 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 2/2016 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 1/2016 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 3/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 32/2016 vp
Valiokunnan lausunto TuVL 2/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 14/2016 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 3/2016 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 2/2016 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 5/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 12/2016 vp
E-jatkokirjelmä EJ 12/2016 vp

Merkittiin saapuneeksi hallintovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. EJ 12/2016 vp - E 18/2016 vp

14. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille annetun neuvoston asetuksen N:o 480/2009 muuttamisesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 111/2016 vp

Merkittiin saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

15. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi EU:n takauksen myöntämiseksi Euroopan investointipankille unionin ulkopuolel-

la toteutettaviin investointihankkeisiin liittyvistä rahoitustoimista aiheutuvien tappioiden varalle

Valtioneuvoston E-selvitys E 112/2016 vp

Merkittiin saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

16. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle suosituksesta neuvoston päätökseksi valtuutuksesta aloittaa neuvottelut kansainvälistä rautateiden kauttakulkuliikennettä koskevasta yleissopimuksesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 32/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 34/2016 vp (asiakirja A 16)
Valiokunnan lausunto LiVL 11/2016 vp
Liiteasiakirja perusmuitio

Jatkokirjelmä UJ 34/2016 vp - U 32/2016 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 34/2016 vp - U 32/2016 vp.

17. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevan direktiivin muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 50/2016 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 10/2016 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 17/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 35/2016 vp (asiakirja A 17)
Liiteasiakirja perusmuistio

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 10/2016 vp on saapunut valiokuntaan.

Jatkokirjelmä UJ 35/2016 vp - U 50/2016 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan ja sivistysvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 35/2016 vp - U 50/2016 vp.

18. Valtioneuvoston selvitys: Uusi oliiviöljyä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja koskeva kansainvälinen sopimus

Valtioneuvoston E-selvitys E 22/2015 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

19. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) ja asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 46/2014 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 56/2014 vp
U-jatkokirjelmä UJ 28/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 4/2015 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 11/2014 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

20. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan maiden kanta Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestö ICAO:ssa valmisteltavana olevaan lentoliikenteen markkinaehtoiseen päästöjen hyvitysjärjestelmään

Valtioneuvoston E-selvitys E 47/2016 vp
E-jatkokirjelmä EJ 18/2016 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

21. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2017

Valtioneuvoston E-selvitys E 82/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 18/2016 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 11/2016 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

22. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Dublin-järjestelmä)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (vastaanottodirektiivi)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (määritelmäasetus)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (menettelyasetus)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (asetus uudelleensijoittamisesta)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 31/2016 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 37/2016 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 35/2016 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 34/2016 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 36/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 33/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 34/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 34/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 42/2016 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 35/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 36/2016 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 43/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 38/2016 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 37/2016 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Työjaoston lausuntoluonnos (asiakirja A 22)

Valiokunta merkitsi saapuneeksi perustuslakivaliokunnan kannanoton: Perustuslakivaliokunta päätti, ettei se ryhdy käsittelemään jatkokirjelmää. Perustuslakivaliokunta toteaa, että jatkokirjelmän kantaosassa ei ole täysin asianmukaisesti huomioitu perustuslakivaliokunnan lausunnossaan PeVL 34/2016 vp esittämiä näkökohtia. Valiokunta korostaa, että hallituksen tulee neuvotteluissa edistää myös perustuslakivaliokunnan esittämiä valtiosääntöoikeudellisia näkökohtia täysimääräisesti. Erityisesti valiokunta toistaa seuraavan kantansa: Nyt ehdotetussa sääntelyssä tulee valiokunnan käsityksen mukaan huolehtia siitä, etteivät palauttamista koskevat säännökset muodostu sillä tavoin ehdottomiksi, että ne estäisivät hakijoiden tilanteen yksilöllisen arvioimisen, lapsen edun huomioon ottamisen ja perhe-elämän suojan toteutumisen. Valiokunta huomauttaa lisäksi, että myös asetuksessa ehdotettua automaattista jakomekanismia tulee tarkastella näiden seikkojen kannalta.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 42/2016 vp on saapunut valiokuntaan.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Puheenvuoron käytti puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Karimäki, Arhinmäki, Tuppurainen, Elo, Essayah, Biaudet ja Harakka.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Ed. Arhinmäki ehdotti, että lausuntoluonnos saisi eriävässä mielipiteestä 1 ilmenevän sisällön. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Karimäki ehdotti ed. Biaudetin kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä 3 ilmenevän sisällön. Äänestyksessä Karimäen ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 14-4 (1 tyhjää).

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä Ed. Essayah ehdotti, että lausuntoluonnosta muutettaisiin eriävässä mielipiteessä 4 esitetyllä tavalla. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Tuppurainen ehdotti, ed. Harakan kannattamana seuraavia muutosesityksiä lausuntoluonnokseen:

-Perustelujen 11 kappaleen viimeiseksi virkkeeksi lisättäisiin seuraava virke "Tätä tavoitetta eivät tue kansallisella tasolla tehdyt merkittävät leikkaukset kehitysapuun ja kriisinhallintaan".;

-Kappaleen 19 loppuun lisättäisiin seuraava virke "Suomen on valmistauduttava ja vaikutettava EU:ssa siihen, että tarvittaessa on valmius ottaa käyttöön sitovat kiintiöt turvapaikanhakijoiden sijoittamiseksi ja toimivan eurooppalaisen ratkaisun löytämiseksi".

-Kappaleen 24 toinen virke muutettaisiin kuulumaan seuraavasti " Valiokunta kannattaa sellaisia EU:n lainsäädännöllisiä toimia, joilla tarvittaessa rajoitetaan kansainvälistä suojelua hakevien liikkumista jäsenvaltiosta toiseen, kuitenkin huomioiden turvapaikanhakijoiden ihmisoikeuksien ja oikeusturvan toteutuminen.

-Kappaleen 26 viimeinen virke muutettaisiin kuulumaan seuraavasti "Komission ehdotuksen mukaisesti hakijan oikeutta saada ilmaista oikeusapua on laajennettava koskemaan koko turvapaikkaprosessia, jotta kunkin turvapaikanhakijan henkilökohtainen tilanne ja suojeluntarve pystytään selvittämään ja oikeusturva takaamaan".

-Kappaleen 27 viimeinen virke muutettaisiin kuulumaan seuraavasti "Suuri valiokunta, edellyttää perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten (PeVL 43/2016 vp) viitaten, että asetuksen jatkovalmistelussa on erityisesti huolehdittava, että sääntely täyttää kansainvälisistä ihmisoikeussopimuksista johtuvat velvoitteet".

-Kappaleen 31 viimeiseksi virkkeeksi lisättäisiin seuraava virke "Suuren valiokunnan mukaan pakolaiskiintiön käyttö on irrotettava EU:n uudelleensijoittamiskehyksestä. Kansallista pakolaiskiintiötä ei tule käyttää EU:n uudelleensijoittamiskehyksen mukaisiin pakolaisten ja turvapaikanahakijoiden sijoittamisisiin".

Äänestyksessä muutosehdotuksista jokainen muutosehdotus hylättiin äänin 14-8 (1 tyhjää).

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. vas, asiakirja B 22, 2. sd,asiakirja C 22, 3. vihr ja rkp, asiakirja D 22 ja 4. kd, asiakirja E 22.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

23. Euroopan unionin neuvoston kokous 18.11.2016 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 92/2016 vp Sisäministeriön muistio 9.11.2016 (asiakirja A 23)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Paula Risikko

avustajanaan:
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen
hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho

sisäministeriö

Ministeri Risikko esitteli kokouksessa esillä olevat asiat. Seuraavista asialistan kohdista käytiin keskustelua.

–Terrorismin torjunta

Puheenvuoron käytti ed. Wallinheimo. Ministeri Risikko vastasi puheenvuoroon.

Lisäksi ministeri Risikko kävi läpi yhteisen turvapaikkajärjestelmää koskevan säädöspaketin neuvottelutilannetta ja muuta muuttoliikettä koskevaa keskustelua (U 31/2016 vp; UJ 33/2016 vp; U 34/2016vp; U 35/2016 vp; U 36/2016 vp ja U 37/2016 vp). Puheenvuoron säädöspaketin osalta käytti puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Tuppurainen, Anttila, Essayah, Arhinmäki, Biaudet, Karimäki, Haavisto ja Eerola. Ministeri Risikko ja hallitusneuvos Vanamo-Alho vastasivat puheenvuoroihin.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

24. Muut asiat

Tapaamisia:

pe 18.11.2016 klo 9.15 - 10.15 SuV:n tapaaminen tasavallan presidentin kanssa (aamukahvit), Presidentinlinna

ti 29.11.2016 klo 13.20 - 13.50 SuV:n, LiV:n ja TaV:n tapaaminen liikennekomissaari Violeta Bulcin kanssa, kab. Tervaleppä

Matkoja:

su 20.- ti 22.11.2016 Berliini, Budapest (pj+5 edustajaa+virkamies)

25. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 18.11.2016 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto